

Evaluating the effectiveness of incentives and tax offenses and their relationship with profit sharing and development policies in companies admitted to the Tehran Stock Exchange.

Mohammad Ebrahim Rai Ezzabadi*

*Assistant Professor, Department of Accounting and Financial Management, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Meraei68@yahoo.com*

Mohammad Ebrahimian Ahangar

*Master's degree, Department of Accounting and Financial Management, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
M7075e@gmail.com*

Mehrdad Bakhtiar Dehkordi

*PhD student, Department of Accounting and Financial Management, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Mehrdadbakhtiar68@gmail.com*

Saeid shahabadi

*PhD student, Department of Accounting and Management, yazd Branch, Islamic Azad University, yazd, Iran.
Sa1988sh@yahoo.com*

Abstract

The purpose of the research: The purpose of the current research is to evaluate the effectiveness of tax incentives and crimes and their relationship with the policies of profit sharing and development in listed companies. According to the analyzed content, the research is applied in terms of purpose and descriptive-correlation in terms of data collection. The statistical population of this research is all the companies admitted to the Tehran Stock Exchange and the research period is 2015 to 2022. The number of investigated samples is 167 companies, and the sample selection method is screening (targeted). Research method: In this research, raw data was first extracted from financial statements and accompanying reports and other information sources mentioned for each of the companies in the research years, and Excel software was used to summarize and sort the data; Research results: Finally, for the purpose of data analysis, EViews software was used. The results of the hypothesis test showed that tax incentives have an adverse effect on dividend policies in listed companies. And tax crimes have a direct impact on dividend policies in listed companies. Also, tax incentives have a direct impact on

*Corresponding author

development policies in listed companies. And tax crimes have a negative effect on development policies in listed companies.

Keywords: tax incentives, tax crimes, profit sharing policies, development in companies.

ارزیابی اثربخشی مشوق‌ها و جرائم مالیاتی و رابطه آنها با سیاست‌های تقسیم سود و توسعه در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

محمد ابراهیم راعی عزآبادی*

استادیار، گروه حسابداری و مدیریت، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Meraei68@yahoo.com

محمد ابراهیمیان آهنگر

کارشناسی ارشد، گروه حسابداری و مدیریت مالی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران،

ایران.

M7075e@gmail.com

مهرداد بختیار دهکردی

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری و مدیریت مالی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی،

تهران، ایران.

Mehrdadbakhtiar68@gmail.com

سعید شاه آبادی

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری و مدیریت، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی،

یزد، ایران.

Sa1988sh@yahoo.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر ارزیابی اثربخشی مشوق‌ها و جرائم مالیاتی و رابطه آنها با سیاست‌های تقسیم سود و توسعه در شرکت‌های بورسی می باشد. با توجه به محتوای بررسی شده پژوهش از

لحاظ هدف کاربردی و از نظر جمع‌آوری داده‌ها از نوع توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران و دوره زمانی پژوهش ۱۳۹۴ الی ۱۴۰۱ است. تعداد نمونه‌های مورد بررسی ۱۶۷ شرکت است که روش انتخاب نمونه روش غربالی (هدفمند) است. در این تحقیق ابتدا داده‌های خام از صورت‌های مالی و گزارش‌های همراه و دیگر منابع اطلاعاتی ذکرشده برای هر یک از شرکت‌ها در سال‌های تحقیق استخراج‌شده و از نرم‌افزار اکسل برای تلخیص و مرتب کردن داده‌ها استفاده گردید؛ درنهایت به‌منظور تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار ایویوز استفاده‌شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان داد مشوق‌های مالیاتی بر سیاست‌های تقسیم سود در شرکت‌های بورسی تاثیر معکوس دارد. و جرائم مالیاتی بر سیاست‌های تقسیم سود در شرکت‌های بورسی تاثیر مستقیم دارد. همچنین مشوق‌های مالیاتی بر سیاست‌های توسعه در شرکت‌های بورسی تاثیر مستقیم دارد. و جرائم مالیاتی بر سیاست‌های توسعه در شرکت‌های بورسی تاثیر معکوس دارد.

واژگان کلیدی: مشوق‌ها مالیاتی، جرائم مالیاتی، سیاست‌های تقسیم سود، توسعه در شرکت‌ها.

۱- مقدمه

در دنیای امروز، سازمان‌ها و شرکت‌ها با تحولات سریع اقتصادی، رقابت شدید و فشارهای محیطی مواجه هستند. این عوامل باعث شده‌اند تا شرکت‌ها به دنبال راهکارهای نوین برای بهبود عملکرد مالی و مدیریت منابع خود باشند. در این میان، سیاست‌های مالیاتی به عنوان یکی از ابزارهای کلیدی در دست دولت‌ها، نقش بسزایی در هدایت رفتار اقتصادی شرکت‌ها ایفا می‌کنند. مشوق‌ها و جرائم مالیاتی ابزارهایی هستند که دولت‌ها از آن‌ها برای تنظیم رفتارهای مالی شرکت‌ها، افزایش سرمایه‌گذاری‌ها و ایجاد رشد اقتصادی بهره می‌برند. سیاست‌های مالیاتی نه تنها به بهبود شرایط اقتصادی کمک می‌کنند، بلکه به شرکت‌ها نیز امکان می‌دهند تا در محیطی با ثبات‌تر و قابل‌پیش‌بینی‌تر فعالیت کنند. مشوق‌های مالیاتی به طور سنتی توسط دولت‌ها به عنوان ابزاری برای ترویج یک هدف اقتصادی خاص استفاده می‌شوند. این مشوق‌ها شامل رفتارهای مالیاتی ترجیحی هستند که به یک گروه منتخب از مالیات‌دهندگان ارائه می‌شوند و به صورت معافیت‌ها، تعطیلات مالیاتی، اعتبارات، تسهیلات سرمایه‌گذاری، نرخ‌های مالیاتی ترجیحی، تعرفه‌های واردات (یا وظایف گمرکی) و تعویق در پرداخت مالیات ظاهر می‌شوند. استفاده گسترده از مشوق‌های مالیاتی براساس نیازهای زیر توجیه شده است:

(۱) اصلاح کمبودهای بازار که به دلیل اثرات خارجی برخی فعالیت‌های اقتصادی وجود دارد؛
(۲) هدف قرار دادن صنایع جدید و سرمایه‌گذاری‌های متحرک که در رقابت مالیاتی قرار دارند؛
(۳) ایجاد نوعی اقتصاد متمرکز یا اثرات خارجی متمرکز؛ و (۴) یارانه دادن به شرکت‌ها در دوران رکود بخش مربوطه. در واقع، کشورهای توسعه یافته معمولاً از مشوق‌های مالیاتی برای تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه، فعالیت‌های صادراتی، و حمایت از رقابت‌پذیری بنگاه‌های خود در بازار جهانی بهره می‌برند؛ در حالی که کشورهای در حال توسعه از آنها برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تقویت صنایع ملی استفاده می‌کنند (ترپلکف و وردی، ۲۰۱۸).

جرائم مالیاتی می‌توانند به اقتصاد یک کشور ضربه بزنند و به تمام ابعاد جامعه مانند سیستم‌های سیاسی و اجتماعی آسیب رسانند. منابع مالیاتی به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع درآمد دولت‌ها، برای انجام وظایف دولتی حیاتی هستند و می‌توانند روی عوامل اقتصادی متعددی تأثیرگذار باشند. در ایران، با وجود اینکه درآمدهای نفتی چالش‌هایی را ایجاد کرده‌اند، اهمیت کاهش وابستگی بودجه به نفت و اصلاح سیستم مالیاتی برای تقویت درآمدهای دولت مورد تأکید قرار گرفته است. همچنین، قوانین مالیاتی که بر عدالت مبتنی هستند می‌توانند به افزایش شفافیت و کاهش فرار مالیاتی کمک کنند. اجرای قانون مالیات‌های مستقیم و جلوگیری از فرار مالیاتی، که جرم قانونی محسوب می‌شود، برای دستیابی به یک نظام مالیاتی موفق و کارآمد ضروری است (تاجمیری‌احی و آل محمد، ۱۳۹۹).

موضوع سیاست تقسیم سود از پازلی ساخته شده است که تکه های آن نظریات بلک (۱۹۷۶)، مودیلیانی و میلر (۱۹۶۱) و دی انجلو (۱۹۹۶) می باشد. نظریه های پرداخت سود تقسیمی نظریه هایی همچون نظریه ذینفعان نظریه سلسه مراتبی ، هزینه نمایندگی نظریه علامت دهی و پرنده ای در دست را شامل می گردد. عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سهامداران که با جداسازی مالکیت و کنترل ایجاد شده، پاسخی به این سوال است که چرا روش های تقسیم سود به اشکال رایج شکل می گیرد و چگونگی انتخاب این روش ها را نشان می دهد. در این زمینه می توان به تحقیقات الملکاوی (۲۰۰۷) و والنجار و حسینی (۲۰۰۹) اشاره نمود (خالد حسینی، ۲۰۱۱: ۵۷).

هدف سرمایه گذاران به حداکثر رساندن منافع خود می باشد و بازده مورد انتظار، منعکس کننده انتظارات سرمایه گذاران است بازده سهام از دو بخش تشکیل میشود: بخش اول در آمد یا سود سهام که عبارت است از وجوهی که به صورت متناوب و دوره ای به سرمایه گذاری تعلق می گیرد و بخش دیگر بازده ای است که از نوسان قیمت سهام ناشی می شود. گاهی سرمایه گذاران از این که بازده مورد انتظار آنان از سرمایه گذاری بیشتر از کدام یک از این دو بخش

ناشی خواهد شد و بر تصمیم گیری های آنها تأثیر خواهد گذاشت (زند بابا رئیسی، نوربخش لنگرودی، مهام، ۱۳۹۲).

انباشت سرمایه فیزیکی برای رشد اقتصادی ضروری است، چرا که استفاده بهینه از نیروی کار به میزان سرمایه موجود وابسته است. رابطه مستقیمی بین سرمایه گذاری انجام شده و پیشرفت اقتصادی وجود دارد. کشورهای در حال توسعه به دلیل کمبود سرمایه با مشکلاتی مواجه هستند. بازارهای مالی که نقش کلیدی در تجمع منابع مالی ایفا می کنند، می توانند روند انباشت سرمایه را تسریع بخشند، به ویژه بازار سهام که تأثیر مستقیمی بر تأمین مالی شرکت ها دارد. پیشرفت بازارهای مالی و سرمایه گذاری به تشویق پس انداز و تبدیل آن به سرمایه گذاری کمک می کند، و این امر به نوبه خود رشد اقتصادی را تسریع می نماید (حسن زاده و احمدیان، ۱۳۸۹).

۲- بیان مسئله

مشوق ها و جرائم مالیاتی به عنوان ابزارهای سیاست گذاری مالی، برای دستیابی به اهداف اقتصادی و توسعه بلند مدت مطرح می باشند. اما، مکانیسم دقیقی که از طریق آن این ابزارها بر عملکرد شرکت ها و تصمیمات مالی آن ها تأثیر می گذارند، همواره مورد بررسی بوده و به نظر می رسد دارای پیچیدگی های قابل توجهی است. با وجود اینکه انتظار می رود مشوق های مالیاتی رفتار سرمایه گذاری شرکت ها را تشویق و جرائم مالیاتی آن ها را محدود کند، اما مشخص نیست که این تأثیرات چگونه در شرایط اقتصادی متفاوت و در بین صنایع مختلف به اجرا درمی آید و چه نتایجی را به دنبال دارد.

تعامل بین سیاست های مالیاتی و سیاست های تقسیم سود که نقش کلیدی در نظریه مالی شرکت ها دارد، بخصوص در قالب نوسانات اقتصادی و تغییرات قانونی که ناگهانی رخ می دهند، می تواند تأثیرات غیرمنتظره ای بر روی شرکت ها داشته باشد. این امر می تواند در سیاست های توسعه ای شرکت ها نیز پیدا کند که شامل سرمایه گذاری های تحقیق و توسعه، گسترش فعالیت ها در بازارهای جدید و نوآوری های فناورانه است. با توجه به این موضوعات، شناسایی رفتار واقعی شرکت ها در برابر این سیاست های مالیاتی و تعیین عوامل موثر بر این رفتارها، زمینه ای مهم برای پژوهش دقیق تر فراهم می کند. این مطالعه با هدف درک و تجزیه و تحلیل تأثیر مشوق های مالیاتی بر رفتار مالی شرکت های بورسی انجام خواهد شد.

علاوه بر این، عدم وجود تحقیقات کافی که به طور مشخص به بررسی اثرات متقاطع مشوق ها و جرائم مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود و سرمایه گذاری شرکتی در ایران پرداخته

باشد، خلای دانشی را ایجاد کرده است که نیاز به توجه و مطالعه دارد. همین امر، ضرورت انجام یک تحقیق جامع و کاربردی را که بتواند این ارتباطات را با دقت مورد بررسی قرار دهد و داده‌های معتبری جهت اتخاذ تصمیمات راهبردی برای مدیران و سیاست‌گذاران فراهم آورد. این تحقیق با هدف پاسخگویی به این نیاز و فراهم ساختن دیدگاه‌های عمیق‌تر درباره دینامیک‌های مالیاتی و تأثیرات آن بر رفتار شرکت‌ها انجام خواهد شد. مشوق‌های مالیاتی و جرایم مالیاتی در شرکت‌های بورسی به عنوان ابزارهای تأثیرگذار سیاستگذاری اقتصادی عمل می‌کنند که می‌توانند به طور قابل توجهی روی تصمیمات سرمایه‌گذاری، سطوح توزیع سود و استراتژی‌های بلندمدت آن‌ها تأثیر بگذارند. مشوق‌های مالیاتی معمولاً به صورت کاهش نرخ مالیات، اعتبارات مالیاتی و معافیت‌های مربوط به سود سهام یا سرمایه‌گذاری‌های خاص ارائه می‌شوند. این امتیازات اغلب با هدف ایجاد تحرک در بخش‌هایی از اقتصاد که نیاز به سرمایه و حمایت دارند یا تسریع در پیشرفت فناوری و نوآوری به شرکت‌های مستقر در بازار سرمایه داده می‌شوند. برای مثال، اگر یک شرکت بورسی در زمینه‌های نوین مانند توسعه پایداری انرژی یا تکنولوژی‌های پاک سرمایه‌گذاری کند، ممکن است از تخفیف‌های مالیاتی برخوردار شود. در سوی مقابل، جرایم مالیاتی در شرکت‌های بورسی با هدف جلوگیری از تخلفات مالیاتی و تشویق رعایت شفافیت و اخلاق حرفه‌ای طراحی می‌شوند. جرایم می‌توانند شامل جرائم نقدی برای دیرکرد در پرداخت‌ها، جریمه‌های متناسب با میزان مالیات اجتناب‌شده یا حتی حذف شرکت از لیست بورس در صورت ارتکاب تخلفات جدی باشند. کلید استفاده موثر از این ابزارها در شرکت‌های بورسی، تعادل بین تحریک رشد و نوآوری و جلوگیری از تصرف نادرست منابع مالی است. این دو عامل می‌توانند به تعیین جهت حرکت بازار سرمایه کمک کنند و در نهایت به پیشرفت اقتصادی و افزایش سرمایه‌گذاری‌های مولد کمک نمایند.

از این رو در تحقیق برآنیم که اثربخشی مشوق‌ها و جرائم مالیاتی و رابطه آنها با سیاست‌های تقسیم سود و توسعه در شرکت‌های بورسی را بسنجیم.

۳- مبانی نظری پژوهش

مالیات به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع درآمدی دولت‌ها در سراسر دنیا نقشی کلیدی در تأمین بودجه عمومی و اجرای پروژه‌های توسعه‌ای دارد. در تعریفی که سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) بیان می‌دارد مالیات پرداختی است الزامی و بلاعوض. مالیات ممکن است به شخص، مؤسسه، دارایی و غیره تعلق گیرد. برخلاف نظر OECD مالیات بلاعوض نبوده و اتفاقاً در عوض دریافت خدمات و امکانات رفاهی به شهروندان توسط آنها پرداخته می‌شود.

مالیات یک نوع هزینه اجتماعی است که افراد ملت موظف هستند در راستای بهره برداری از امکانات و منابع های یک کشور آن را پرداخت نمایند تا توانایی های جایگزین این امکانات و منابع فراهم شود. در تعریف دیگری که در فرهنگ علوم اقتصادی به آن اشاره شده است مالیات مبلغی است که دولت از اشخاص، شرکت ها و موسسات بر طبق قانون برای تقویت عمومی حکومت و تأمین مخارج عامه می گیرد، افزون بر خصلت های اجباری بودن یک خصوصیت بارز دیگر مالیات این است که رابطه صحیح دو طرفه و مناسبی میان میزان ارزش خدمات عمومی که مالیات دهندگان از آن برخوردار می شوند وجود دارد (تاجمیر ریاحی، آل محمد، ۱۳۹۹). در تعریف مالیات در ترمینولوژی حقوق نیز چنین آمده است: سهمی است که به موجب اصل تعاون ملی و بر وفق مقررات، هر یک از سکنه کشور موظف است که از ثروت و درآمد خود به منظور تأمین هزینه های عمومی و حفظ منافع اقتصادی یا سیاسی یا اجتماعی کشور به قدر قدرت و توانایی خود به دولت بدهد (لنگرودی، ۱۳۸۱).

جرایم مالیاتی

جرم مالیاتی از جمله جرایم اقتصادی محسوب می شود، چرا که اساس اداره امور کشور در بسیاری از کشورها بر مالیاتی است که مردم به دولت می پردازند و ناهنجاری در پرداخت آن می تواند به قیمت متزلزل شدن اقتصاد تمام شود. از این رو این جرایم از جرایم بر ضد دولت محسوب می شوند. از سوی دیگر فرار مالیاتی تعدی و تعرض به حقوق سایر شهروندان است، زیرا آنها بایستی هزینه زندگی اجتماعی وی را تأمین کنند و او در این امر مهم مشارکت نمی کند. مالیات به مثابه شرکت در یک تعاون اجتماعی برای رسیدن به رفاه بیشتر و زندگی اجتماعی بهتر است. شخصی که مالیات پرداخت نمی کند در این امر اخلاص ایجاد می نماید.

جرم عمدی است و امکان ارتکاب این نوع جرایم به صورت غیرعمد در قانون پیش بینی نشده گرچه در موارد استثنایی امکان ارتکاب این نوع جرایم به صورت غیرعمد به واسطه عدم آگاهی توسط اقشار بی سواد و بی اطلاع از قانون وجود داشته و حتی پرونده هایی در زمینه سوء استفاده افراد آگاه از بی اطلاعی چنین افرادی و تطمیع آنها با مبلغی اندک و گرفتن کارت بازرگانی به نام این اشخاص و عدم پرداخت مالیات با وجود تحصیل درآمد از کارت بازرگانی ایشان در مراجع قضایی مطرح شده است. در جرایم مالیاتی سوء نیت عام عبارت است از اراده خودآگاه فرد در استناد به مدارک خلاف واقع که در تشخیص مالیات ملاک عمل قرار می گیرد یا عمد در اقدام به ترک فعل خودداری از انجام تکالیف قانونی و تسلیم اظهارنامه در سه سال متوالی، که استمرار این قبیل ترک فعل ها در طی سه سال متوالی خود نشان از عمدی بودن

ترک این تکالیف قانونی است. جرایم مالیاتی زمانی محقق می شوند که قصد فرار از مالیات به عنوان سوء نیت خاص در مرتکب وجود داشته باشد، که در جرایم مالیاتی سو نیت عام و خاص مرتکب مفروض دانسته شده و اثبات خلاف آن به عهده مدعی می باشد (تاجمیر ریاحی و آل محمد، ۱۳۹۹). در ماده ۲۷۴ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ ضمانت اجرای کیفری مجازات تعزیری درجه ۶ را برای ارتکاب جرایم مالیاتی پیش بینی نموده اند. بر اساس تعریف قانون، مجازات درجه شش، شامل حبس بیش از شش ماه تا دو سال، جزای نقدی بین دو تا ۸ میلیون تومان، شلاق از ۳۱ تا ۷۴ ضربه، محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از شش ماه تا پنج سال، انتشار حکم قطعی در رسانه ها، ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال، ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال و ممنوعیت از صدور برخی از اسناد تجاری توسط اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال می شود. در ماده ۲۷۵ قانون مالیات های مستقیم مجازات اشخاص حقوقی مرتکب جرایم مالیاتی مشخص شده است. به موجب این ماده چنانچه مرتکب هر یک از جرایم مالیاتی شخص حقوقی باشد برای مدت شش ماه تا دو سال به یکی از مجازات های زیر محکوم می شود:

۱- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی.

۲- ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری (تاجمیر ریاحی و آل محمد، ۱۳۹۹).

مشوق مالیاتی

مشوق های مالیاتی معمولاً به صورت کاهش نرخ مالیات، اعتبارات مالیاتی و معافیت های مربوط به سود سهام یا سرمایه گذاری های خاص ارائه می شوند. این امتیازات اغلب با هدف ایجاد تحرک در بخش هایی از اقتصاد که نیاز به سرمایه و حمایت دارند یا تسریع در پیشرفت فناوری و نوآوری به شرکت های مستقر در بازار سرمایه داده می شوند. به طور کلی انواع مشوق ها و معافیت های مالیاتی در نظریه های کلان عبارت اند از:

تعطیلات مالیاتی

یکی از اشکال مرسوم مشوق های مالیاتی در بین کشورهای در حال توسعه، تعطیلات مالیاتی (معافیت از پرداخت مالیات برای دوره زمانی مشخص) است. گرچه این نوع مشوق ها به لحاظ اجرایی ساده اند و پیچیدگی خاصی ندارند، اما دارای نقص های زیادی هستند. نخست اینکه تعطیلات مالیاتی با معافیت سود فارغ از میزان آن، سرمایه گذاری را که انتظار سود بالا

دارد و بدون پیشنهاد این مشوق ها نیز وارد صنعت می شود، منتفع می کند. دوم آنکه، مشوق های مالیاتی انگیزه قوی اجتناب از پرداخت مالیات را ایجاد می کند، به این صورت که مؤسسه های تجاری مشمول مالیات با مؤسسه های تجاری معاف از مالیات رابطه اقتصادی ایجاد می کنند تا از این طریق سود خود را به وسیله انتقال تسعیری از مالیات مصون دارند؛ برای مثال، پرداخت بیشتر در قبال یک کالا و دریافت بازپرداخت در قبال آن. سوم اینکه مدت تعطیلات مالیاتی (معافیت از مالیات) به واسطه تمدید مدت معافیت در معرض سوءاستفاده قرار دارد؛ به این صورت که بنگاه ها با تجدید طراحی سرمایه گذاری موجود، سرمایه گذاری (به طور مثال، توقف یک پروژه و شروع دوباره همان پروژه تحت نامی دیگر (متفاوت) و با مالکیت قبلی) ایجاد می کنند (رضایی، سبزو و رضایی پور، ۱۳۹۲).

اعمال نرخ های ترجیحی (کاهش نرخ مالیات بر درآمد شرکت ها)

کاهش عمومی نرخ های مالیاتی می تواند به درآمدهای حاصل از برخی منابع خاص یا بر درآمد بنگاه هایی که یک سری ضوابط خاص را رعایت میکنند، اعمال شود. در این ارتباط، ممکن است نرخ های مالیات بر درآمد یا سود انواع خاصی از فعالیت ها کاهش یابند. برخی کشورها نرخ مالیات انواع مشخصی از سرمایه گذاری ها را کاهش می دهند؛ برای مثال، نرخ های کاهشی برای کارخانه ها در ایرلند. برخی دیگر نیز نرخ های ترجیحی (کاهشی) مالیات را برای سرمایه گذاری در مناطق خاص (کمتر توسعه یافته) برقرار می کنند؛ برای مثال، نرخ های کاهشی برای سرمایه گذاری در مناطق ویژه اقتصادی و دیگر مناطق تعیین شده در چین. در هر صورت این کاهش ها با تعطیلی مالیاتی تفاوت دارد و دلیل آن نیز این است که در این حالت، تعهدات مالیاتی بنگاه ها به طور کامل حذف نمی شود و مزایای ناشی از این مشوق، برخلاف تعطیلی مالیاتی علاوه بر سرمایه گذاران جدید به سایر بنگاه ها و افراد مشمول نیز تعلق می گیرد (رضایی، سبزو و رضایی پور، ۱۳۹۲).

اعتبارات مالیاتی و تخفیف های سرمایه گذاری

در مقایسه با تعطیلات مالیاتی، اعتبارات مالیاتی و تخفیف های سرمایه گذاری دارای مزایایی هستند. آنها نسبت به تعطیلات مالیاتی برای گسترش انواع خاصی از سرمایه گذاری مناسب ترند و هزینه های اجراییشان شفاف تر و قابل کنترل تر است. روش ساده و کارآمد اجرای

سیستم اعتبارات مالیاتی تعیین میزان اعتبار برای مؤسسه های تجاری که استحقاق دریافت آن را دارند، است که این اعتبار در یک حساب ویژه مالیاتی در دفاتر حسابداری ذخیره می شود. در تمام امور، مؤسسه تجاری مزبور تحت مقررات مالیاتی مشابه قرار دارد و با او مانند یک پرداخت کننده مالیاتی که اعتبار مالیاتی دریافت نکرده است، برخورد می شود. تنها تفاوت این است که هنگام کسر مالیات از درآمد آن مؤسسه از حساب مالیاتی صرف نظر خواهد شد. (رضایی، سبزو و رضایی پور، ۱۳۹۲).

رقابت مالیاتی

رقابت مالیاتی، شکلی از رقابت تنظیمی است و وقتی به وجود می آید که دولت ها به کاهش بار مالی برای تشویق جریان منابع تولید به داخل یا تضعیف آن ترغیب می شوند. این نوع رقابت به معنای راهبرد دولت در جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی، سرمایه گذاری مالی و منابع انسانی با ارزش بالا از طریق کاهش سطح مالیات کلی یا ترجیحات مالیاتی خاص است که مزیت رقابتی را ایجاد کند (رضایی، سبزو و رضایی پور، ۱۳۹۲).

سیاست تقسیم سود

سیاست تقسیم سود یکی از مهم ترین مباحث مطرح در ادبیات مالی است، زیرا سود تقسیمی بیانگر پرداخت های نقدی عمده شرکت ها و یکی از مهم ترین گزینه ها و تصمیمات پیش روی مدیران به شمار می رود. مدیران و مالکان می بایست تصمیم بگیرند که چه میزان از سود شرکت تقسیم و چه میزان در قالب سود انباشته یا سایر حساب ها در شرکت بماند و سرمایه گذاری شود. سودی که بین سهامداران شرکت توزیع می شود، سود سهام نامیده می شود. سود سهام به صورت نقدی، سهمی یا دارایی غیر نقدی می باشد. این سود که متأثر از قوانین محیطی می باشد می تواند میزان متفاوتی داشته باشد. گستره این سود می تواند علاوه بر سود سال جاری، حداکثر تا حد کل سود انباشته و حتی صرف سهام و اندوخته ها (به استثنای اندوخته قانونی) را نیز دربرگیرد. به طور منطقی انتظار می رود با پایداری و تداوم سودآوری شرکت، سود تقسیمی نیز قاعده مندتر و قابل پیش بینی تر توزیع گردد. به سیاست و استراتژی شرکت در میزان نگهداری یا توزیع سود و طریقه آن، سیاست تقسیم سود می گویند. به رغم اینکه پرداخت سود تقسیمی مستقیماً سهامداران را بهره مند می گرداند، توانایی شرکت در انباشت سود به منظور بهره گیری از فرصت های رشد را تحت تأثیر قرار می دهد. همچنین، اصلی ترین عاملی که هر سرمایه گذار در تصمیم گیری های خود مورد توجه قرار می دهد، نرخ

بازده است. در واقع، سرمایه‌گذاران طالب بیشترین منافع البته با توجه به ملاحظات ریسک می‌باشند. سود تقسیمی که یکی از اجزای بازده سهام می‌باشد، نقش بسزایی در تصمیمات مالی سرمایه‌گذاران دارد. یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین تحقیقات بازارهای مالی، تشریح رفتار بازده سهام عادی است. حاصل این تحقیقات، ارائه الگوهایی است که دستخوش حمایت‌ها و انتقادهای مختلفی بوده است. از سویی، سرمایه‌گذاران همواره به دنبال ابزاری هستند تا بتوانند بازده سرمایه‌گذاری‌های خود را پیش‌بینی نمایند. وجود این نیاز باعث ارائه الگوهای مختلفی برای پیش‌بینی بازده آینده سهام و عوامل مؤثر بر آن شده است (گلستانی، دلدار، سیدی و جعفری شورچه، ۱۳۹۳).

عوامل مؤثر بر سیاست تقسیم سود

محتوای اطلاعاتی و علامت‌دهی سود تقسیمی

میلر و مودیلیانی (۱۹۶۱) ادعا کردند که افزایش بیش از انتظار پرداخت سود سهام به سرمایه‌گذاران نشان می‌دهد که مدیران شرکت درآمدهای خوبی را برای آینده پیش‌بینی می‌کنند. در مقابل، کاهش پرداخت سود سهام یا پرداخت سود کمتر از انتظار، نشانه‌ای است بر اینکه مدیریت درآمدهای ضعیفی را در آینده پیش‌بینی می‌کند (گلستانی، دلدار، سیدی و جعفری شورچه، ۱۳۹۳).

موقعیت‌های سرمایه‌گذاران سودآور

سودآوری سرمایه‌گذاری‌های یک شرکت می‌تواند بر سیاست تقسیم سود آن تأثیر بگذارد. شرکت‌های جوان با موقعیت‌های رشد بالا ممکن است ترجیح دهند سود خود را به سرمایه‌گذاری‌های بالقوه سودآور اختصاص دهند، بنابراین تمایل دارند که کمتر سود توزیع کنند. این سیاست بر این اصل استوار است که هزینه تأمین مالی داخلی معمولاً کمتر از تأمین مالی خارجی است و شرکت‌هایی که در مراحل اولیه چرخه عمر خود هستند یا شرکت‌هایی که نیازمند منابع مالی هستند، تمایل دارند که سود کمتری توزیع کنند و از سود شرکت به عنوان منبع تأمین مالی استفاده کنند (رونی منوس و همکاران، ۲۰۱۲).

سیاست های توسعه ای

سیاست های توسعه ای به عنوان ابزارهای مؤثری در رشد و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی کشورها شناخته می شوند. این سیاست ها برای ایجاد تغییرات مثبت در جوامع و توسعه یافتگی مناطق طراحی می شوند و برآورده کردن نیازها و آرمان های اجتماعی را هدف قرار می دهند. توسعه ای مؤثر و پایدار برای کشورها و مناطق بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا باعث بهبود شرایط زندگی مردم، افزایش درآمد و کاهش تفاوت های اجتماعی می شود. این سیاست ها بر اساس تحقیقات و آمارهای دقیق تدوین می شوند تا مشکلات و چالش های موجود را به درستی شناسایی و راه حل های مؤثری برای آن ها ارائه دهند. فهم سیاست های توسعه ای شامل تعریف و شناخت عوامل مؤثر در پیشبرد اقتصاد و جامعه است. این سیاست ها به منظور ارتقاء سطح زندگی مردم، ایجاد اشتغال، کاهش فقر و افزایش رفاه اجتماعی طراحی می شوند. از جمله عوامل مؤثر در سیاست های توسعه ای می توان به تحصیلات و آموزش، بهداشت و سلامت، توسعه یافتگی صنعتی، کشاورزی پایدار، فناوری و نوآوری، بهره وری و اشتغال اشاره کرد. به منظور افزایش توانمندی و سرعت توسعه، تنوع اقتصادی از جمله اصول حیاتی در سیاست های توسعه ای است. این اصول به دولت ها کمک می کنند تا به منابع مختلف اقتصادی متکی شده و از وابستگی به یک منبع خاص جلوگیری کنند. همچنین، توسعه یافتگی پایدار نیازمند حفظ محیط زیست و مصرف پایدار منابع طبیعی است تا زمینه ساز رشد طولانی مدت باشد. در نظر گرفتن فرهنگ، ارزش ها و نیازهای منطقه ای و محلی نیز برای موفقیت سیاست های توسعه ای بسیار حائز اهمیت است. این سیاست ها باید با محیط فرهنگی و اجتماعی منطقه سازگاری داشته باشند تا به درستی پذیرفته شوند و اجرای موفق داشته باشند. در نهایت، سیاست های توسعه ای نیازمند همکاری ها و شراکت های بین المللی هستند. همکاری با سایر کشورها و سازمان های بین المللی می تواند امکانات مالی، تکنولوژی و دانش را به کشورها منتقل کند و فرصت های جدیدی برای توسعه فراهم آورد. با رعایت این اصول و اجرای مؤثر سیاست های توسعه ای، کشورها می توانند به سمت رشد و پیشرفت پایدار حرکت کنند و به بهبود شرایط زندگی مردم و افزایش رفاه اجتماعی دست یابند. این اقدامات، به طور کلی، برای ایجاد تعادل اقتصادی، اجتماعی و محیطی ضروری هستند تا جامعه ها به طور کامل از ظرفیت ها و منابع خود بهره برداری نمایند (افشاری، فولادوند، جوادی مفرد و عبدالله افراسیابی کشکولی، ۱۴۰۱).

کنت بیکر و رابرت وایگند (۲۰۱۵) در تحقیق خود با عنوان «سیاست تقسیم سود شرکت‌ها» به بررسی عوامل مختلفی که بر سیاست تقسیم سود تأثیرگذار هستند، پرداختند. آنها دریافتند که اهمیت سود نقدی به عنوان بخشی از بازده کلی سرمایه‌گذاران به مرور زمان کاهش یافته است و شرکت‌ها بیشتر به سمت خرید مجدد سهام متمایل شده‌اند. این تحقیق نشان داد که سیاست تقسیم سود یک تصمیم مهم مدیریتی است و عواملی مانند ثبات سود گذشته و درآمدهای پیش‌بینی شده نقش کلیدی در شکل‌گیری سیاست تقسیم سود دارند. سینکو (۲۰۱۶) با تمرکز بر ارزیابی اثربخشی مشوق‌های مالیاتی در مناطق اقتصادی ویژه، رویکردهای مختلفی را برای سنجش اثربخشی این مشوق‌ها پیشنهاد کرد. او روش‌هایی مانند تفاوت در تحلیل‌های اقتصادسنجی را مورد بررسی قرار داد تا تأثیر مشوق‌های مالیاتی را بر شاخص‌های توسعه اقتصادی بسنجد. استشنکو و تتیخونووا (۲۰۱۸) به بررسی استفاده از شاخص‌های انتگرال برای ارزیابی اثربخشی مشوق‌های مالیاتی پرداختند. آنها دریافتند که مشوق‌های مالیاتی برای برخی صنایع، مانند کشاورزی و تحقیق و توسعه مؤثرتر هستند و استفاده از روش‌های آماری و اقتصادسنجی برای تحلیل اثربخشی آنها ضروری است. چانگ کای و همکاران (۲۰۲۲) در تحقیقی پیرامون تأثیر سیاست‌های یارانه و استرداد مالیاتی بر کارایی تحقیق و توسعه شرکت‌های سبزچین، تأثیر مثبت این سیاست‌ها را بر کارایی تحقیق و توسعه یافتند و نشان دادند که یارانه‌ها و استردادهای مالیاتی به صورت تعاملات مثبت با کارایی تحقیق و توسعه شرکت‌ها ارتباط دارند. ترونک و جیانگ نگوین (۲۰۲۰) رابطه بین نقدینگی سهام و سیاست تقسیم سود شرکت‌ها را در استرالیا بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که افزایش نقدینگی سهام منجر به افزایش پرداخت سود شرکت‌ها می‌شود. ویت آنه دانگ و همکاران (۲۰۲۳) تأثیر سرمایه‌گذاران مخاطره‌آمیز بر ساختار بدهی شرکت‌های تازه وارد به بازار سرمایه را تحلیل کردند. نتایج نشان داد که سرمایه‌گذاران مخاطره‌آمیز با تأثیرگذاری بر ساختار بدهی، ریسک شرکت‌ها را کاهش داده و ارزش شرکت‌ها را افزایش می‌دهند. متیو فریدمن و همکاران (۲۰۲۳) در تحقیقی پیرامون تأثیر اعتبار مالیاتی رقابت کالیفرنیا (CCTC) بر اشتغال محلی، نشان دادند که اعتبار مالیاتی تأثیر مثبتی بر افزایش اشتغال در مناطق مختلف داشته است. کونسو پارک و سائوله دیوسمیینا (۲۰۲۴) در بررسی رابطه بین اختلافات دفتری مالیاتی (BTDs) و ارزش شرکت، دریافتند که BTDها به صورت منفی با ارزش شرکت ارتباط دارند، اما پرداخت سود می‌تواند این تأثیر منفی را کاهش دهد. جینگهوا تانگ و کیگویی لیو (۲۰۲۴) تأثیر سیاست تشویق مالیاتی تحقیق و توسعه و حمایت از حقوق مالکیت فکری بر نوآوری شرکت‌ها را در چین بررسی کردند. نتایج نشان داد که سیاست کسر مالیاتی اضافی قبل

از مالیات (PAD) در مناطقی که حمایت قوی از حقوق مالکیت فکری دارند، به بهبود نوآوری شرکت‌ها کمک می‌کند. رضایی، سبزو و رضایی پور (۱۳۹۲) در تحقیقی پیرامون تأثیر مشوق‌های مالیاتی در جذب سرمایه‌گذاری و رقابت مالیاتی نشان دادند که نرخ‌های مالیاتی و تعطیلات مالیاتی بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تأثیر دارند و کاهش نرخ‌های مالیاتی به طور مؤثری سرمایه‌گذاری را تقویت می‌کند. گلستانی، دلدار، سیدی و جعفری شورچه (۱۳۹۳) در تحقیقی پیرامون نرخ مؤثر مالیاتی و سیاست تقسیم سود شرکت‌های بورسی تهران دریافتند که افزایش نرخ مؤثر مالیاتی به کاهش سود تقسیمی منجر می‌شود و در عین حال نرخ مؤثر مالیاتی بالاتر بازده سالانه سهام را افزایش می‌دهد. سرلک و میرزایی (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین رقابت بازار و سیاست‌های تقسیم سود در شرکت‌های بورسی ایران پرداختند و دریافتند که رقابت بازار تأثیر مثبتی بر سود تقسیمی دارد و سود تقسیمی را افزایش می‌دهد. تاجمیر ریاحی و آل محمد (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان «واکاوی و نقد سیاست جنایی تقنینی جرایم مالیاتی» نشان دادند که سیاست ایران در قبال جرایم مالیاتی به سمت مقابله با فرار مالیاتی و سرکوب متخلفان متمایل است. افشاری، فولادوند، جوادی مفرد و افراسیابی کشکولی (۱۴۰۰) به ارزیابی اثربخشی سیاست‌های توسعه‌ای در خاورمیانه پرداختند و بر اهمیت همکاری بین‌المللی، سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی و توسعه زیرساخت در جهت توسعه منطقه تأکید کردند. شاهنوش فروشانی و رجب زاده (۱۴۰۰) در تحقیقی پیرامون معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی در ایران دریافتند که ایجاد ارتباط بین مشوق‌های مالیاتی و شاخص‌های تولیدی می‌تواند کارایی و انگیزه تولید در کشور را افزایش دهد. زهرا علی مدد، کرمخانی و ویسمردی (۱۴۰۲) در پژوهشی با موضوع کارایی جرایم مالیاتی برای جلوگیری از فرار مالیاتی دریافتند که اعمال جرایم مالیاتی به کاهش فرار مالیاتی در استان ایلام کمک کرده است. احمدی موسوی و عبدالرحیمی (۱۴۰۲) در تحقیقی پیرامون عوامل مؤثر بر جرایم مالیاتی به این نتیجه رسیدند که نقاط ضعف در قوانین مالیاتی وعدم شفافیت مقررات، از عوامل کلیدی افزایش جرایم مالیاتی در ایران محسوب می‌شوند.

۵- فرضیه های پژوهش

این پژوهش دارای چهار فرضیه به شرح زیر می باشد:

فرضیه اول: مشوق‌های مالیاتی بر سیاست‌های تقسیم سود در شرکت‌های بورسی موثر است.

فرضیه دوم: جرائم مالیاتی بر سیاست‌های تقسیم سود در شرکت‌های بورسی موثر است.

فرضیه سوم: مشوق‌های مالیاتی بر سیاست‌های توسعه در شرکت‌های بورسی موثر است.
فرضیه چهارم: جرائم مالیاتی بر سیاست‌های توسعه در شرکت‌های بورسی موثر است.

۶- روش پژوهش

این پژوهش از نوع هدف کاربردی می باشد. پژوهش حاضر بر اساس ماهیت در زمره پژوهش‌های توصیفی (غیرآزمایشی) - همبستگی از نوع تحلیل رگرسیون (رگرسیون چندگانه) قرار دارد. در این پژوهش با استفاده از روش پس رویدادی به بررسی روابط میان متغیرها پرداخته می گردد. روش پس‌رویدادی یک روش تحقیق غیرآزمایشی است که در آن داده‌های تاریخی و اطلاعات گذشته مورد بررسی قرار می‌گیرند تا اثرات متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته تحلیل شود. این روش به ویژه زمانی مناسب است که امکان دستکاری مستقیم متغیرهای مستقل وجود نداشته باشد و پژوهشگر به جای اعمال تغییرات، به بررسی شواهد موجود و تحلیل نتایج حاصل از آن بپردازد. در این تحقیق، رویکرد شبه تجربی به کار گرفته شده است تا بدون مداخله مستقیم پژوهشگر، روابط بین متغیرهای مشوق‌ها و جرائم مالیاتی با سیاست‌های تقسیم سود و توسعه شرکت‌های بورسی تحلیل شود.

۷- روش و ابزارهای گردآوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل آنها

در این پژوهش برای مطالعه مبانی نظری و بررسی پیشینه پژوهش، از روش کتابخانه‌ای با بهره‌گیری از کتب و مقالات تخصصی فارسی و لاتین و پایان‌نامه‌ها استفاده خواهد شد و در خصوص جمع‌آوری اطلاعات مالی مورد نیاز برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از اسناد و مدارک شرکت و جمع‌آوری اطلاعات از سایت بورس اوراق بهادار می باشد.
اطلاعات مالی این شرکت‌ها از منابع مختلفی گردآوری شده است، از جمله:

- گزارش‌های مالی رسمی شرکت‌ها.
- اطلاعات منتشر شده در سامانه‌های بورس اوراق بهادار تهران.
- استفاده از نرم‌افزار ره‌آورد نوین برای تکمیل داده‌ها و پردازش آن‌ها.

برای تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها، از ترکیبی از نرم‌افزارهای آماری استفاده شده است. نرم‌افزار SPSS برای انجام تحلیل‌های توصیفی، بررسی همبستگی‌ها و آزمون‌های آماری اولیه به کار گرفته شد. همچنین نرم‌افزار Smart PLS برای تحلیل مسیر و آزمون مدل‌های معادلات ساختاری مورد استفاده قرار گرفت. این ابزارها امکان تحلیل پیچیدگی روابط میان متغیرها و

ارزیابی اثرات مستقیم و غیرمستقیم آن‌ها را فراهم می‌کنند. علاوه بر این، از نرم‌افزار ImageJ برای تحلیل‌های تصویری و تجسم داده‌ها استفاده شده است.

۸- جامعه و نمونه آماری پژوهش

جامعه آماری شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است. انتخاب شرکت‌های بورسی به دلیل شفافیت اطلاعات مالی و الزام آن‌ها به ارائه گزارش‌های منظم صورت گرفته است که امکان تحلیل دقیق‌تر و استنتاج معتبرتر را فراهم می‌سازد. بازه زمانی مطالعه از سال ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۱ تعیین شده است. این بازه به دلیل دسترسی به داده‌های معتبر و فراهم بودن اطلاعات مالی کامل برای تحلیل انتخاب شده است.

برای تعیین نمونه آماری، از روش نمونه‌گیری حذفی سیستماتیک استفاده شده است. ابتدا شرکت‌های فرابورسی، بانک‌ها، بیمه‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری که ساختار مالی متفاوتی دارند و در سیاست‌های تقسیم سود و توسعه تأثیرگذاری خاصی دارند، از جامعه آماری حذف شدند. سپس شرکت‌هایی که سال مالی آن‌ها منتهی به ۲۹ اسفند نبود یا اطلاعات مالی کاملی در بازه زمانی مطالعه نداشتند نیز حذف شدند. در نهایت، ۱۶۷ شرکت به عنوان نمونه نهایی انتخاب شدند. این نمونه به گونه‌ای انتخاب شده است که نماینده‌ای مناسب از جامعه آماری باشد و از نظر حجمی و تنوع صنعت، قابلیت تعمیم‌پذیری نتایج را تضمین کند.

۵۸۰	شرکت‌های فعال در بورس طبق گزارش امتیاز افشای شرکت‌های بورسی در سال ۱۴۰۱	
	۲۱۲	کسر می‌شود شرکت‌های فرابورسی
	۵۷	کسر می‌شود: شرکت‌های دارای توقف معاملاتی سهام
	۶۴	کسر می‌شود: شرکت‌هایی که سال مالی آن‌ها منتهی به ۲۹ اسفند نیست
	۳۲	کسر می‌شود: عدم دسترسی به داده‌ها
	۴۸	کسر می‌شود: شرکت‌های سرمایه‌گذاری، بانک‌ها و بیمه‌ها
۱۶۷	نمونه نهایی پژوهش	

۹- متغیرهای پژوهش و نحوه اندازه گیری

متغیرها به عوامل یا صفاتی گفته می‌شود که پژوهشگر در مطالعه خود مورد بررسی، کنترل یا اندازه‌گیری قرار می‌دهد. این متغیرها می‌توانند ویژگی‌ها یا صفاتی باشند که بین اعضای جامعه آماری به صورت مشترک وجود دارند و می‌توانند مقادیر کمی مختلفی داشته باشند.

۹-۱- متغیر مستقل

در این پژوهش، مشوق‌ها و جرائم مالیاتی به عنوان متغیرهای مستقل در نظر گرفته شده‌اند. متغیر مستقل، عاملی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر متغیر وابسته تأثیر می‌گذارد و در اینجا نقش کلیدی در تحلیل رفتار مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران ایفا می‌کند. این متغیرها، ابزارهای سیاست‌گذاری مالی هستند که برای تأثیرگذاری بر تصمیم‌گیری‌های مالی و توسعه‌ای شرکت‌ها طراحی شده‌اند.

اطلاعات مربوط به این متغیرها از گزارش‌های مالی رسمی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران جمع‌آوری شده است. داده‌های مرتبط با مشوق‌های مالیاتی شامل معافیت‌ها، تخفیف‌ها و اعتبارهای مالیاتی دریافتی شرکت‌ها و برای جرائم مالیاتی شامل مجموع جریمه‌های نقدی و تعداد تخلفات ثبت‌شده بوده است.

سیاست‌های توسعه (R&D): تحقیق و توسعه محرک اصلی است از این رو نقش اصلی تحقیق و توسعه در رشد شرکت اهمیت فراوانی دارد، بدین منظور برای سنجش سیاست‌های توسعه از هزینه‌های تحقیق توسعه تقسیم بر کل داراییهای شرکت استفاده می‌شود. سیاست‌های تقسیم سود (Dividends): سود تقسیمی، سود سهام مصوب پرداخت شده به سهامداران در پایان سال می‌باشد.

۹-۲- متغیر وابسته

متغیر وابسته در این پژوهش شامل سیاست‌های تقسیم سود و سیاست‌های توسعه شرکت‌ها است که به عنوان معیارهای اصلی برای ارزیابی تصمیم‌گیری‌های مالی و توسعه‌ای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در نظر گرفته شده‌اند. این متغیرها به طور مستقیم تحت تأثیر مشوق‌ها و جرائم مالیاتی قرار دارند و تحلیل دقیق آن‌ها می‌تواند شناخت عمیق‌تری از تأثیر سیاست‌های مالیاتی بر رفتار مالی شرکت‌ها ارائه دهد. در این پژوهش، سیاست تقسیم سود بر اساس میزان سود مصوب و پرداخت‌شده به سهامداران در پایان سال مالی محاسبه شده است.

سیاست‌های توسعه شرکت‌ها، به عنوان متغیر وابسته دیگر، بیانگر سرمایه‌گذاری در پروژه‌های بلندمدت نظیر تحقیق و توسعه، افزایش ظرفیت تولید، و ارتقای فناوری است. این سیاست‌ها اغلب به عنوان شاخصی از تعهد شرکت‌ها به رشد پایدار و نوآوری شناخته می‌شوند. در این پژوهش، سیاست‌های توسعه از طریق نسبت هزینه‌های تحقیق و توسعه به کل دارایی‌های شرکت اندازه‌گیری شده‌اند. این معیار نشان می‌دهد که چه مقدار از منابع مالی شرکت به جای تقسیم سود، به اهداف بلندمدت و توسعه‌ای اختصاص یافته است.

۱۰- یافته‌های پژوهش

۱۰-۱- آمار توصیفی

آمار توصیفی متغیرهای پژوهش برای بررسی وضعیت داده‌ها و شناخت بهتر جامعه آماری در این پژوهش تحلیل شده است. شاخص‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، کمینه و بیشینه برای تمامی متغیرها ارائه شده‌اند. میانگین متغیر سیاست‌های توسعه برابر با ۰,۲۰۵ و انحراف معیار آن ۰,۲۲۴ است که نشان‌دهنده پراکندگی بالای داده‌ها در این متغیر است. سیاست‌های تقسیم سود نیز با میانگین ۰,۰۰۳ و انحراف معیار ۰,۰۱۰، تغییرات کمتری را نشان می‌دهد. مشوق‌های مالیاتی میانگینی برابر با ۰,۰۴۷ و انحراف معیار ۰,۰۳۳ دارند، در حالی که جرائم مالیاتی میانگین ۰,۰۳۶ و انحراف معیار ۰,۰۱۰ را نشان می‌دهند. این اعداد حاکی از تنوع گسترده در رفتار مالی شرکت‌ها نسبت به سیاست‌های مالیاتی است. کمترین مقدار برای جرائم مالیاتی و مشوق‌های مالیاتی برابر با صفر است که نشان‌دهنده عدم وجود برخی تخلفات یا مشوق‌ها در برخی شرکت‌ها است. شاخص‌های چولگی و کشیدگی نیز نشان می‌دهند که توزیع برخی متغیرها ممکن است از نرمال بودن فاصله داشته باشد. این تحلیل اولیه به منظور فراهم کردن اطلاعات پایه برای آزمون فرضیه‌های پژوهش ارائه شده است.

جدول ۱-۴: آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

سیاست‌های توسعه	سیاست‌های تقسیم سود	مشوق‌های مالیاتی	جرائم مالیاتی
میانگین	۰,۰۰۳	۰,۰۴۷	۰,۰۳۶
انحراف معیار	۰,۰۱۰	۰,۰۳۳	۰,۰۱۰
واریانس	۰,۰۰۰	۰,۰۰۱	۰,۰۰۰
چولگی	۶,۲۶۷	۱,۶۷۹	-۰,۹۳۹
کشیدگی	۵۳,۲۴۲	۵,۴۳۴	۳,۹۹۴
کمترین	۰	۰	۰

بیشترین	۰,۸۷۲	۰,۱۲۵	۰,۱۷۶	۰,۰۷۵
---------	-------	-------	-------	-------

۲-۱۰- آزمون F لیمر (چاو) و آزمون هاسمن

گاهی اوقات داده هایی که ما با آن ها روبرو هستیم هم دربرگیرنده داده های سری زمانی و هم مقطعی می باشد. به چنین مجموعه ای از داده ها عموماً پانلی از داده ها یا پانل دیتا شناخته شده است. در برآورد مدل پانل دیتا با دو حالت کلی روبرو هستیم. حالت اول این است که عرض از مبدأ برای کلیه مقاطع یکسان است که در این صورت با مدل پول دیتا (pool data) مواجه هستیم. حالت دوم عرض از مبدأ برای تمام مقاطع متفاوت است که به این حالت پانل دیتا (panel data) گفته می شود. برای شناسایی دو حالت فوق از آزمونی به نام اف-لیمر استفاده می شود. بنابراین آزمون اف-لیمر برای انتخاب بین روشهای رگرسیون پول دیتا (تلفیقی) و رگرسیون با اثرات ثابت استفاده می شود. در صورتی که میزان معناداری آماره ی چاو (prob) کمتر از سطح ۰,۰۵ باشد، داده های تابلویی (پانل دیتا) انتخاب می شود. در این حالت برای تشخیص اثرات ثابت یا تصادفی باید آزمون هاسمن نیز انجام شود.

جدول ۴-۵: نتایج آزمون اف لیمر (چاو)

نام مدل	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
مدل اول	۲,۱۴	۰,۰۰۰	داده های تابلویی
مدل دوم	۵,۶۰	۰,۰۰۰	داده های تابلویی
مدل سوم	۴,۵۴	۰,۰۰۰	داده های تابلویی
مدل چهارم	۴,۵۵	۰,۰۰۰	داده های تابلویی

با توجه به جدول ۴-۵، چون سطح معناداری آزمون اف لیمر در همه مدل ها کمتر از ۵ درصد است، از این رو رویکرد داده های تابلویی (پانل دیتا) در مقابل رویکرد داده های تلفیقی (پول) مورد پذیرش قرار می گیرند.

جدول ۶-۴: نتایج آزمون هاسمن

نام مدل	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
مدل اول	۱۶۱,۵۱	۰,۰۰۰	اثرات تصادفی
مدل دوم	۲۲,۴۲	۰,۰۰۲	اثرات تصادفی
مدل سوم	۸,۷۳	۰,۲۷۲	اثرات ثابت

مدل چهارم	۱۳,۷۶	۰,۰۵۵	اثرات ثابت
-----------	-------	-------	------------

با توجه به جدول ۴-۶، چون سطح معناداری در مدل اول و دوم کمتر از ۵ درصد است، از این رو رویکرد اثرات تصادفی در مقابل رویکرد اثرات ثابت عرض از مبدا مورد پذیرش قرار می گیرند. همچنین چون سطح معناداری در مدل سوم و چهارم بیشتر از ۵ درصد است، از این رو رویکرد اثرات ثابت عرض از مبدا در مقابل رویکرد اثرات تصادفی مورد پذیرش قرار می گیرند.

۳-۱۰- ناهمسانی واریانس در مقادیر خطا

در ترکیب داده های مقطعی و سری زمانی، تا حد زیادی مشکلات مربوط به ناهمسانی واریانس و خود همبستگی سریالی را رفع می کند. به هر حال، زمانی که داده های پژوهش از نوع ترکیبی است و قصد بررسی فروض کلاسیک وجود داشته باشد، از بین فروض مذکور صرفاً فرض های ناهمسانی واریانس و خود همبستگی سریالی مورد تایید قرار می گیرد.

جدول ۴-۷: نتایج آزمون ناهمسانی واریانس (بریوش- پاگان - گودفری)

مدل های پژوهش	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
مدل اول	۹۰۱۲,۲۰	۰,۰۰۰	وجود ناهمسانی واریانس
مدل دوم	۸,۵۰۶	۰,۰۰۰	وجود ناهمسانی واریانس
مدل سوم	۲,۲۰۵	۰,۰۰۰	وجود ناهمسانی واریانس
مدل چهارم	۱,۶۰۵	۰,۰۰۰	وجود ناهمسانی واریانس

نتایج حاصل در جدول ۴-۷ نشان می دهد که سطح معنی داری آزمون در مدل های فوق کمتر از ۵ درصد می باشد و بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلاص می باشد. لازم به توضیح است که این مشکل در تخمین نهایی مدل ها رفع گردیده (با روش وزن دهی به داده ها از طریق دستور gls) است.

۴-۱۰- خود همبستگی مقادیر خطا

در مطالعات اقتصادسنجی که بر مبنای سری های زمانی قرار دارند، فرض عدم خود همبستگی سریالی بین جملات پسماند که از فروض مهم مدل کلاسیک است، اغلب نقض می شوند، بنابراین لازم می باشد که قبل از تفسیر نتایج حاصل، به بررسی پدیده خود همبستگی

سریالی بین جملات پسماند پرداخته شود؛ زیرا در صورت وجود خودهمبستگی سریالی بین اجزاء اخلاص، تخمین‌زن‌های OLS دیگر در بین تمام تخمین‌زن‌ها بدون تورش، کارا نیستند یعنی دارای حداقل واریانس نمی‌باشند و در نتیجه استنباط آماری، قابل اعتماد نخواهد بود این مشکل بیشتر در داده های سری زمانی دیده می‌شود. در این آزمون فرضیه ها به شکل زیر است:

جدول ۴-۸: نتایج آزمون خودهمبستگی سریالی (برپوش-گودفری)

مدل های پژوهش	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
مدل اول	۳۶,۴۸۲	۰,۰۰۰	وجود خودهمبستگی سریالی
مدل دوم	۳۶,۸۶۱	۰,۰۰۰	وجود خودهمبستگی سریالی
مدل سوم	۰,۵۵۳	۰,۴۵۸	عدم وجود خودهمبستگی سریالی
مدل چهارم	۰,۴۸۰	۰,۴۸۹	عدم وجود خودهمبستگی سریالی

با توجه به نتایج جدول شماره ۴-۸، مشاهده می شود که سطح معناداری آزمون در مدل اول و دوم کمتر از ۵ درصد می باشد و بیانگر وجود خودهمبستگی سریالی است. که با استفاده از دستور AR(1) که همان خودرگرسیون مرتبه اول می باشد که در نرم افزار ، این مشکل رفع شده است.

۵-۱۰-۵ آزمون هم خطی

موضوع بعدی بررسی همخطی شدید میان متغیرها می باشد به این معنا که زمانی که متغیرهای مستقل تحقیق با یکدیگر همبستگی بالایی داشته باشند، این موضوع منتهی به کاهش کارایی مدل می گردد. یکی از روش ها، آزمون عامل تورم واریانس می باشد زمانی که آماره مذکور کمتر از عدد ۱۰ باشد، می توان نتیجه گرفت که هم خطی قابل اغماض می باشد نتایج این آزمون در جدول ۹-۴. نمایش داده شده است (سوری، ۱۳۹۴).

جدول ۴-۹: آزمون هم خطی برای مدل رگرسیونی اول

نام متغیر	عامل تورم واریانس (VIF)
مشوق های مالیاتی	۱,۰۰

جدول ۴-۱۰: آزمون هم خطی برای مدل رگرسیونی دوم

نام متغیر	عامل تورم واریانس (VIF)
جرائم مالیاتی	۱,۰۰

جدول ۴-۱۱: آزمون هم خطی برای مدل رگرسیونی سوم

نام متغیر	عامل تورم واریانس (VIF)
مشوق‌های مالیاتی	۱,۰۰

جدول ۴-۱۲: آزمون هم خطی برای مدل رگرسیونی چهارم

نام متغیر	عامل تورم واریانس (VIF)
جرائم مالیاتی	۱,۰۰

همانطور که در نتایج آزمون هم خطی در جداول فوق قابل مشاهده است، مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۵ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می باشد.

۱۱- بررسی پایایی (ایستایی) متغیرها

پیش از برآورد مدل، بررسی ایستایی متغیرهای مورد استفاده در الگو ضروری است. در صورتی که متغیرهای مورد استفاده ناپایا باشند، ممکن است هیچ رابطه منطقی بین متغیرهای مستقل و وابسته وجود نداشته باشد. این موضوع می تواند منجر به افزایش کاذب ضریب تعیین شود و استنباط‌های نادرستی از ارتباط میان متغیرها ارائه دهد. بنابراین، برای جلوگیری از وقوع رگرسیون‌های کاذب، متغیرها باید پایا باشند. برای بررسی پایایی متغیرها، از آزمون هادری استفاده شده است. در این آزمون، فرضیه صفر مبنی بر وجود ریشه واحد و فرضیه مقابل پایابودن متغیرها است. نتایج این آزمون نشان می‌دهد که تمامی متغیرهای پژوهش پایا بوده و فرضیه صفر رد شده است.

جدول ۳-۴: آزمون مانایی (هادری) برای متغیرهای پژوهش

نام متغیر	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
سیاست‌های توسعه	-۱۸,۳۹۶	۰,۰۰۰	مانا است
سیاست‌های تقسیم سود	-۳۲,۰۳۱	۰,۰۰۰	مانا است
مشوق‌های مالیاتی	-۲۷,۰۵۹	۰,۰۰۰	مانا است
جرائم مالیاتی	-۲۲,۲۱۸	۰,۰۰۰	مانا است
آزمون هم جمعی			

سطح معناداری	آماره	
۰,۰۰۰	-۱۹,۸۱۱	مدل اول
۰,۰۰۰	-۱۹,۱۴۵	مدل دوم
۰,۰۰۰	-۲۴,۷۶۷	مدل سوم
۰,۰۰۰	-۲۳,۵۱۵	مدل چهارم

۱۲- آزمون فرضیه های پژوهش

۱۲-۱- فرضیه اول

مشوق های مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود در شرکت های بورسی موثر است.

جدول ۴-۱۳: تخمین نهایی مدل رگرسیونی اول

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری
مشوق های مالیاتی	-۰,۴۰۸	۰,۱۸۱	-۲,۲۶	۰,۰۲۴
عرض از مبدا	۰,۲۲۵	۰,۰۱۰	۲۱,۲۰	۰,۰۰۰
سایر آماره های اطلاعاتی				
ضریب تعیین تعدیل شده	۶۶ درصد	دوربین واتسون		۲,۱۱
آماره فیشر	۵,۰۹	سطح معناداری آماره فیشر		۰,۰۲۴

مشاهده می شود که متغیر مشوق های مالیاتی دارای ضریب منفی و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می باشد از این رو می توان گفت که مشوق های مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود در شرکت های بورسی موثر است.

ضریب تعیین تعدیل شده نشان می دهد که متغیرهای مستقل توانسته اند ۶۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. دوربین واتسون در بازه ۱,۵ الی ۲,۵ قرار دارد و نشان از نبود خودهمبستگی مرتبه اول در مدل دارد. سطح معناداری فیشر نیز کمتر از ۵ درصد می باشد که نشان می دهد مدل از اعتبار کافی برخوردار است.

۲-۱۲- فرضیه دوم

جرائم مالیاتی بر سیاست‌های تقسیم سود در شرکت‌های بورسی موثر است.

جدول ۴-۱۴: تخمین نهایی مدل رگرسیونی دوم

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری
جرائم مالیاتی	۰,۰۷۱	۰,۰۲۰	۳,۵۳	۰,۰۰۰
عرض از مبدا	۰,۱۷۷	۰,۰۲۲	۷,۹۶	۰,۰۰۰
سایر آماره‌های اطلاعاتی				
ضریب تعیین تعدیل شده	۷۹ درصد	دوربین واتسون		۲,۱۵
آماره فیشر	۱,۷۱	سطح معناداری آماره فیشر		۰,۰۰۰

مشاهده می‌شود که متغیر جرائم مالیاتی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که جرائم مالیاتی بر سیاست‌های تقسیم سود در شرکت‌های بورسی موثر است.

ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل توانسته‌اند ۷۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. دوربین واتسون در بازه ۱,۵ الی ۲,۵ قرار دارد و نشان از نبود خودهمبستگی مرتبه اول در مدل دارد. سطح معناداری فیشر نیز کمتر از ۵ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد مدل از اعتبار کافی برخوردار است.

۳-۱۲- فرضیه سوم

مشوق‌های مالیاتی بر سیاست‌های توسعه در شرکت‌های بورسی موثر است.

جدول ۴-۱۵: تخمین نهایی مدل رگرسیونی سوم

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری
مشوق‌های مالیاتی	۰,۰۷۰	۰,۰۰۵	۱۲,۷۶	۰,۰۰۰
عرض از مبدا	۰,۰۰۲	۰,۰۰۰	۵,۰۳۰	۰,۰۰۰
سایر آماره‌های اطلاعاتی				
ضریب تعیین تعدیل شده	۶۹ درصد	دوربین واتسون		۲,۳۴
آماره فیشر	۴,۴۶	سطح معناداری آماره فیشر		۰,۰۳۴

مشاهده می شود که متغیر مشوق های مالیاتی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می باشد از این رو می توان گفت که بین مشوق های مالیاتی بر سیاست های توسعه در شرکت های بورسی موثر است.

ضریب تعیین تعدیل شده نشان می دهد که متغیرهای مستقل توانسته اند ۶۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. دوربین واتسون در بازه ۱,۵ الی ۲,۵ قرار دارد و نشان از نبود خودهمبستگی مرتبه اول در مدل دارد. سطح معناداری فیشر نیز کمتر از ۵ درصد می باشد که نشان می دهد مدل از اعتبار کافی برخوردار است.

۴-۱۲- فرضیه چهارم

جرائم مالیاتی بر سیاست های توسعه در شرکت های بورسی موثر است.

جدول ۴-۱۶: تخمین نهایی مدل رگرسیونی چهارم

متغیرها	ضرایب	انحراف استاندارد ضرایب	آماره t	سطح معناداری
جرائم مالیاتی	-۰,۹۶۴	۰,۱۷۴	-۵,۵۳	۰,۰۰۰
عرض از مبدا	۰,۰۰۲	۰,۰۰۱	۲,۲۳	۰,۰۲۶
سایر آماره های اطلاعاتی				
ضریب تعیین تعدیل شده	۷۹ درصد	دوربین واتسون	۲,۱۲	
آماره فیشر	۱,۰۴	سطح معناداری آماره فیشر		۰,۰۰۰

مشاهده می شود که متغیر جرائم مالیاتی دارای ضریب منفی و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می باشد از این رو می توان گفت که جرائم مالیاتی بر سیاست های توسعه در شرکت های بورسی موثر است.

ضریب تعیین تعدیل شده نشان می دهد که متغیرهای مستقل توانسته اند ۷۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. دوربین واتسون در بازه ۱,۵ الی ۲,۵ قرار دارد و نشان از نبود خودهمبستگی مرتبه اول در مدل دارد. سطح معناداری فیشر نیز کمتر از ۵ درصد می باشد که نشان می دهد مدل از اعتبار کافی برخوردار است.

جدول ۴-۱۷: خلاصه یافته ها

نتیجه	تأثیر	فرضیه
پذیرش	-	فرضیه فرعی اول: مشوق های مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود در شرکت های بورسی موثر است.
پذیرش	+	فرضیه فرعی دوم: جرائم مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود در شرکت های بورسی موثر است.
پذیرش	+	فرضیه فرعی سوم: مشوق های مالیاتی بر سیاست های توسعه در شرکت های بورسی موثر است.
پذیرش	-	فرضیه فرعی چهارم: جرائم مالیاتی بر سیاست های توسعه در شرکت های بورسی موثر است.

۱۳- نتیجه گیری و پیشنهادها

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر مشوق ها و جرائم مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود و توسعه شرکت ها در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام شد. نتایج تحقیق حاضر نشان داد: مشوق های مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود در شرکت های بورسی تأثیر معکوس دارد. و جرائم مالیاتی بر سیاست های تقسیم سود در شرکت های بورسی تأثیر مستقیم دارد. همچنین مشوق های مالیاتی بر سیاست های توسعه در شرکت های بورسی تأثیر مستقیم دارد. و جرائم مالیاتی بر سیاست های توسعه در شرکت های بورسی تأثیر معکوس دارد. نتایج تحقیق تحقیق مشابه با پژوهش های جینگهوا تانگ و کیگویی لیو (۲۰۲۴) می باشد که به بررسی سیاست تشویق مالیاتی تحقیق و توسعه، حمایت از حقوق مالکیت فکری، و نوآوری شرکتی در یک بازار نوظهور پرداختند. همچنین ژوئمی ژنگ، لو وانگ، جیاچون هو و رابیندرا نپال (۲۰۲۴) در تحقیقی با عنوان نرخ استفاده از ظرفیت و عملکرد شرکت قبل از بحران اقتصادی COVID-19: شواهدی از شرکت های بورسی در صنعت برق چین بررسی می کنند. رضایی، سبزو و رضایی پور (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان آزمون اثرات مشوق های مالیاتی (شواهدی در ایجاد رقابت مالیاتی، جذب سرمایه گذاری و افزایش رشد اقتصادی) بررسی می کنند که در رابطه با دو سوال مهم در مورد مشوق های مالیاتی، اول اینکه، آیا کشورها بر سر مشوق های مالیاتی به همان روشی رقابت می کنند که در مورد نرخ های مالیاتی چنین کاری را انجام می دهند و دوم، آیا مشوق های مالیاتی به کار گرفته شده، بر سرمایه گذاری و رشد اقتصادی اثر دارد. گلستانی، دلدار، سیدی و جعفری شورچه (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان رابطه نرخ موثر مالیاتی با سیاست تقسیم سود و بازده سهام در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بررسی می کنند که نرخ موثر مالیاتی به عنوان یکی از مهم ترین شاخص های کارایی مالیاتی کاربردهای گسترده ای در تصمیمات اقتصادی و سیاست گذاری ها دارد.

۱۴- پیشنهادهای کاربردی

به سهامداران تحلیل گران و سرمایه گذاران بازارهای مالی توصیه میشود در صورت تمایل به دریافت سود سهام بیشتر اقدام به سرمایه گذاری در شرکتهایی نمایند که نرخ مؤثر مالیاتی پایین تری دارند.

به سرمایه گذاران پیشنهاد می شود در بررسی شرکتها به وضعیت مالیاتی شرکت و میزان تخلف مالیاتی توجه داشته و شرکت موردنظر را شرکتهای مشابه در صنعت مورد مقایسه قرار دهند.

به مدیران پیشنهاد می شود جهت افزایش شهرت شرکت سعی کنند میزان تخلف مالیاتی را به حداقل برسانند.

به سرمایه گذاران پیشنهاد می شود به سیاست های تقسیم سود شرکت توجه داشته و میزان سودتقسیمی گذشته شرکت را مورد بررسی قرار دهند.

به سرمایه گذاران بنیادی پیشنهاد می شود در بررسی شرکت ها برای سرمایه گذاری به معیارهای توسعه شرکت توجه داشته باشند و سعی کنند در شرکت های که به توسعه اهمیت می دهند سرمایه گذاری کنند.

به طور کلی به سهامداران پیشنهاد میگردد هنگام انتخاب شرکت مورد نظر از سیاست سود تقسیمی آن شرکت و عواملی که ممکن است بر آن اثرگذار باشد اطلاعات بیشتری کسب کنند. زیرا دانستن این اطلاعات باعث اتخاذ تصمیم بهتر در خصوص سرمایه گذاری و افزایش ارزش دارایی های سرمایه گذار و رشد و شکوفایی بازار سرمایه میگردد.

منابع

۱. احمدی موسوی، سید مهدی. و عبدالرحیمی. (۱۴۰۲). تحلیل عوامل مؤثر بر ارتکاب جرایم مالیاتی. ۲۲(۵۳): ۴۱۷-۴۴۲.
۲. افشاری، هدایت، فولادوند، محسن، جوادی مفرد، بهاره. و افراسیابی کشکولی، عبدالله. (۱۴۰۱). اثربخشی سیاست های توسعه ای در دولت های منطقه خاورمیانه. مقاله کنفرانسی.
۳. تاجمیری ریاحی، حسین. و آل محمد، سیده فاطمه. (۱۳۹۹). واکاوی و نقد سیاست جنایی جرایم مالیاتی. پژوهشنامه مالیات، ۲۸(۴۶)) (۹۴ مسلسل): ۲۵-۵۰.
۴. سرلک، نرگس. و میرزایی، فاطمه. (۱۳۹۵). رابطه رقابت در بازار و سیاست های تقسیم سود. مدیریت دارایی و تامین مالی، ۴(۴)) (پیاپی ۱۵): ۴۵-۶۰.

۵. شاهنوش فروشانی، محمدصابر. و رجبزاده، محمدرضا. (۱۴۰۰). آسیب شناسی معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی جمهوری اسلامی ایران با رویکرد حمایت از تولید. ۶(۲۲): ۱۱۱-۱۳۲.

۶. رضایی، محمدقاسم، سبزو، محبوبه. و رضایی پور، محمد. (۱۳۹۲). آزمون اثرات مشوق‌های مالیاتی (شواهدی در ایجاد رقابت مالیاتی، جذب سرمایه‌گذاری و افزایش رشد اقتصادی). ۱۳(۵۱): ۱۶۳-۱۸۷.

۷. کرمانی، جواد، ویسمرادی، اکبر. و علی مدد، زهرا. (۱۳۹۵). بررسی میزان کارایی جرایم مالیاتی در جلوگیری از فرار مالیاتی در نظام مالیات بر ارزش افزوده در بین مودیان مالیاتی استان ایلام. *حسابداری دولتی*، ۲(۴): ۲۵-۳۶.

۸. گلستانی، شهرام، دلدار، مصطفی، سیدی، سیدجلال. و جعفری شورچه، سیدحبیب. (۱۳۹۳). رابطه نرخ موثر مالیاتی با سیاست تقسیم سود و بازده سهام در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش ها و سیاست های اقتصادی، دوره ۲۲، شماره ۷۰، صفحه ۱۸۱-۲۰۴.

۹. Chang, K., Long, Y., Yang, J., Zhang, H., Xue, C., & Liu, J. (2022). Effects of subsidy and tax rebate policies on green firm research and development efficiency in China. *Energy*, 258, 124793.
۱۰. Dang, V. A., Karpuz, A., & Mohamed, A. (2023). Venture capital directors and corporate debt structure: An empirical analysis of newly listed companies. *Journal of Banking & Finance*, 157, 107031.
۱۱. Dyussembina, S., & Park, K. (2024). Book-tax differences, dividend payout, and firm value. *International Review of Financial Analysis*, 91, 103037.
۱۲. Freedman, M., Khanna, S., & Neumark, D. (2023). Combining rules and discretion in economic development policy: Evidence on the impacts of the California Competes Tax Credit. *Journal of Public Economics*, 217, 104777.
۱۳. Chykurkova, A., & Didukh, S. (2023). Theoretical and methodological basis for evaluating the efficiency of functioning of joint-stock companies in the system of their management. *MANAGEMENT OF THE 21ST CENTURY: GLOBALIZATION CHALLENGES. ISSUE 4*, 123.
۱۴. Tang, J., & Liu, Q. (2024). R&D tax incentive policy, intellectual property right protection, and corporate innovation in an emerging market. *Research in International Business and Finance*, 69, 102244.
۱۵. Tang, J., & Liu, Q. (2024). R&D tax incentive policy, intellectual property right protection, and corporate innovation in an emerging market. *Research in International Business and Finance*, 69, 102244.
۱۶. Trinh, Q. T., & Van Tan, N. (2020). Tax incentive policy and firm performance: evidence from Vietnam. *Investment Management & Financial Innovations*, 17(2), 277.
۱۷. Zheng, X., Wang, L., Hou, J., & Nepal, R. (2024). Capacity utilization rate and

company performance before the COVID-19 economic crisis: Evidence from listed companies in China's electricity industry. *Energy Economics*, 131, 107348.